

Znečišťuje, ohrožuje, ale kapacitu mu zvýšili. Co oči nevidí, to šluknovská příroda unese

9.4.2025 - | Arnika

Areál Technických služeb Šluknov se od poloviny roku stane centrem pro svoz odpadů z větší části Šluknovského výběžku. Odpad se zde netřídí ani nezpracovává - pouze se překládá a odváží na skládku ve Volfarticích, v budoucnu pak do spalovny TERMIZO v Liberci. S překladištěm, které krátkodobě sloužilo městu Šluknov pro jeho vlastní potřeby, je počítáno jako s hlavním bodem svozu a překládky odpadu ze čtrnácti obcí. To se však nelíbí místním občanům.

„Na zasedání Zastupitelstva Města Šluknova jsme upozorňovali, že překladiště není na překládku odpadu pro více obcí vhodné umístěním, vybavením ani kapacitou. Současně jsme upozorňovali, že areál překladiště těsně sousedí s povodím Lesního potoka, ve kterém je doložen výskyt 15 kriticky ohrožených živočišných druhů. Při záplavě hrozí kontaminace celé kaskády šluknovských rybníků a negativní ovlivnění biotopů těchto druhů. Starostou města jsme byli ubezpečeni, že dobře ví, co dělá, a že by jako předseda místní organizace rybářského svazu nikdy nedopustil možnost poškození životního prostředí,“ říká jeden z nich, Jaromír Kulháněk.

Azbest a olovo v panenské přírodě

Překladiště skutečně na první pohled neodpovídá technickým ani ekologickým požadavkům na bezpečný provoz. Není zabezpečeno proti únikům odpadních látek, chybí zde zpevněné nepropustné plochy, jímky na zachycení nebezpečných tekutin, dokonce i oplocení. Ochranný val je podle místních obyvatel navršený z odpadních materiálů, obsahuje stavební suť, plasty, elektroodpad a nebezpečný odpad jako azbest a baterie. Komunální odpad našli místní obyvatelé poházený za ochranným valem, dokonce i přímo ve vodoteči. *„Nahlédnutím do katastru nemovitostí lze zjistit, že překladiště dobrou třetinou své plochy neoprávněně zasahuje do sousedního lesního pozemku. Ochranný val kolem překladiště je tak prakticky celý na cizím pozemku. Navíc, areál překladiště je oplocen jen na oko, pouze ze strany od silnice. Z ní je také vidět, že překladiště postrádá další základní náležitost, kterou má společně s oplocením dle schváleného provozního řádu disponovat – živичný povrch,“* dodává Kulháněk.

Díky tomu, že zařízení je pod širým nebem, je komunální odpad vystaven srážkám a dešťové vody se tak stávají výluhovými odpadními vodami. V takovém případě je však k žádosti pro povolení překladiště nezbytné doložit souhlasné stanovisko vodoprávního úřadu, který však obec podle místních obešla. Kromě již zmíněného nepropustného povrchu by totiž bylo nutné zřídit také jímky na zachyt odpadních vod a zajistit jejich zpracování.

Kapacita překladiště byla v nedávné době navýšena z 5 000 na 15 000 tun odpadů ročně, a to pouze administrativně, bez jakýchkoli technických úprav, bez veřejného projednání a bez posouzení dopadů na životní prostředí. Podle vyhlášky č. 273/2021 Sb. by přitom odpad měl být soustředován způsobem, který zabrání únikům nebezpečných látek a chrání okolí před znečištěním a zápachem – což se zde zřejmě neděje. Navíc – v této oblasti už existuje jiné, všem normám vyhovující překladiště s dostatečnou kapacitou pro celý Šluknovský výběžek.

Šluknovsko potřebuje novou odpadovou politiku

Dobrovolný svazek obcí Čisté Šluknovsko, jehož svozová firma má překladiště využívat, už dříve s

podobným záměrem v jiné lokalitě narazil na odpor místních obyvatel. A současný projekt – dočasné skladování komunálního odpadu před tím, než bude odvážen do spalovny – podle nich čisté Šluknovsko také nezajistí. Naopak, odvádí pozornost od skutečných řešení – důsledné podpory prevence, třídění a recyklace, které na Šluknovsku zatím zůstávají na okraji zájmu.

„Spalovna není řešením v situaci, kdy lze významnou část odpadu recyklovat nebo vzniku odpadu rovnou předcházet. Právě tyto kroky ale bývají nejčastěji přehlíženy. Namísto inspirace v tuzemských spalovnách nebo v saské spalovně Lauta, kde se byli představitelé svazku obcí podívat, by mohli zamířit třeba do italského Trevisa – tam se daří recyklovat přes 85 % komunálního odpadu, zatímco český průměr je stále jen kolem 40 %,“ upozorňuje odbornice Arniky na toxické látky v životním prostředí Nikola Jelínek.

Cesta ke snížení objemu komunálního odpadu by měla začínat úvahou, proč takový odpad vůbec vzniká a zda mu nejde předejít. U nutného odpadu pak musí obce zajistit důsledné třídění vytvořením dobrých podmínek pro občany, i jejich ekonomickou motivací. Nakonec by měl být směsný komunální odpad především recyklován, a částečně – v co nejmenším možném objemu – co nejudržitelněji zlikvidován. Nic podobného však bohužel Dobrovolný svazek obcí Čisté Šluknovsko aktuálně nemá připraveno.

Nízká úroveň třídění a nešetrné nakládání s odpady ve Šluknovském výběžku má dopady na přírodu i zdraví obyvatel. Pokud se odpady skladují bez zabezpečení a přímo ohrožují okolní prostředí, není na co čekat. Z dostupné fotodokumentace je zřejmé, že překladiště nesplňuje téměř žádné základní požadavky – a přesto se jeho kapacita dál rozšiřuje. Na nevyhovující stav překladiště upozornili sami místní obyvatelé, kteří se obávají jeho dopadů na přírodu i vlastní zdraví. Arnika je v jejich snaze podporuje a společně žádají, aby se situace s překladištěm odpadu začala neprodleně řešit.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí. Projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/znecistuje-ohrozuje-ale-kapacitu-mu-zvysili-co-oci-nevidi-to-sluknovska-priroda-unese>